

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Előfizetni csak fél évonkint lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDETULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., **Eötvös utca 5. sz.**
hová az előfizetési rászeggek, valamint
a kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM: Új élet. — Vegyes hírek.

Új élet.

Az elmúlt esztendő elég gyorsan bizonyította be azt, hogy a dohányegyedárúság terén stagnáció állott be, mely nem valami örvendetes módon hordozza magában, érzeti annak következményeit. Keresik, kutatják ugyan eme stagnáció okát, melyek avval logikailag összefüggésbe hozhatók, a valódi alap oka azonban talány marad.

Meg kell azonban, hogy a jelen esetben erre hivatott helyen minden lehető elkövetnek arra nézve, hogy azt a talányt megfejtsék, minden tekintetben azon iparkodnak, hogy ezt a kínos állapotot megszüntessék, sőt dicsőreleg és hálásan kell nyilatkoznunk a fölött, hogy a pénzügyminiszteriumban jelenleg nem úgy mint évekkel ezelőtt csak irodaszerűen törődnek eme bajjal, hanem kereskedelem szempontjából is iparkodnak azt javítani.

A régi rendszert, a mennyire jónak látják, mellőzik, javítanak rajta, új rendszert léptetnek életbe, modern új eszközzel azon vannak, hogy új élet, mozgalom jusson a dohányegyedárúság keretébe.

Nekünk, kiknek alkalmunk van a dohányegyedárúság terén minden mozzanatot megfigyelni, látjuk eme fentemlítettet.

Ekkor is első sorban arra tekintünk, hogy eme újítások alkalmával mily rész jut a dohányelárusítók részére, mert tagadhatatlan, hogy ez az intézmény elég fontos és alapos javítást igényel.

A mi ezt illeti, mindama apró újítás azt bizonyítja, hogy a szándék a helyzet javítására meg van; és a jelenleg előkészítésében levő változások ismét annak adják tanujelét, hogy a pénzügyminiszteriumban igenis foglalkoznak a dohányelárusítás intézményével, sőt azt mondhatjuk, hogy lelken viselik eme intézmény tagjának jólétét s a jövőben tekintettel lesznek reá.

Ama eredmény, melyet a dohányegyedárúság terén elérhető, nagyrészt a jól szervezett kötelességtudó munkásoknak tulajdonítható, kik a dohányelárusítást ellátják. Nem akarjuk evel azt mondani, hogy az elárusításhoz akadémiusan képzett egyénekre van szükség, nemcsak tisztességes kötelességtudó lelkiismeretes egyének legyenek, nem pedig olyanok, kik másutt nem tudván boldogulni, itt próbálkoznak szerencsét, a nagytőzsde jogot megszerzik és azt mint egy mellékes keresetforrást tekintik.

A kik csak megelégszenek avval, hogy befektetett tőkéjük jól kamatozzon, ilyen elárusítók természetesen nem sokat törődnek üzletükkel és annak forgalmának emelésével, ilyen emberek csak kárára, még pedig nagy kárára vannak a dohányegyedárúságnak. Nyílt titok, hogy például a vidéki nagytőzsde tulajdonosok legnagyobb része napokon át nem képes vevőkörének árát szolgáltatni, először is, mert nincs készletben, másodsorban, mert valóban ezek tulajdonosai nem fektetnek valami nagy súlyt az üzlet menetére. Számos ilyen esetet ismerünk, a hol is a kis tőzsdetulajdonosok könyörögnek a nagytőzsdében, hogy szolgáttassanak részükre ki legalább egy csekély mennyiségű dohányt, szivart, mert nem képesek fogyasztó - közönségüket kielégíteni.

Némely nagy tőzsdetulajdonos anyira viszi indolenségében, hogy a jog elvesztésével kell őket meginteni, de ez sem használ sokat. Ilyen állapotokkal szemben csak radikális, gyökeres eszköz használ, vagy megszüntetni az efajta elemektől a dohányelárusítókat vagy oda hatni, hogy a fennálló összes nagy tőzsdetulajdonosok betartsák az előírt szabályzatokat és ellenkező esetben a jogot azonnal megvonni tőlük.

Hát bizony e jelen viszonyok nem valami kedvezők s bár eme fentemlített eseteket a leghatározottabban elítéljük, nem csodálkozunk fölötté nagyon, mert végtére minden ember megkívánhatja, hogy munkája után a kellő eredményt nyerje el. A kis tőzsdetulajdonosok körében sem jobbak a viszonyok. A nagy tőzsdetulajdonosok fogyasztására, mint hogy a nagy tőzsdetulajdonos szintén kis tőzsdét tart fenn, melylyel legalább némiképp fedezni akarja költségeit; ő maga ugyszólván konkurrencziát csinál a kis tőzsdetulajdonosoknak, mert a nagy tőzsdetulajdonos nagyon is erőlködik, hogy a kistőzsdéjén még haszon is legyen. Ez egy olyan helyzet, mely közelebről megtekintve, minden csak nem logikus, mert végtére ennek rossz következményei nem maradhatnak el. Ama 5000 kis tőzsdetulajdonos közül, melyek ezt az elnevezést a 43.000 között magának kiérdemelte, alig képes 10ed-része üzlete jövedelmeiből megélni, mert többnyire azt sinya, hogy a nagy tőzsdetulajdonos nagyban eladása után nem keres és kistőzsdéjét kénytelen forszirozni.

Mindezt nagyon jól ismerik és tudják, hogy a pénzügyminiszteriumban s

ha végre meg van az akarat, hogy eme a dohányegyedárúságra káros befolyást gyakorló körülményeket megjavítsák, ha meg van az akarat, hogy czélszerű újításokkal a bajon segítsenek, úgy csak örömmel üdvözölhetjük ezt a szándékot. Nehéz feladat saját magunkon és másokon egyaránt segíteni, nehéz feladat, de keresztülvihető. A magyar királyi pénzügyminiszterium dohányszakma vezetői a legjobb uton vannak, hogy eme fenti czélt elérjék, mert meg van az ahhoz szükséges kellékük: meg van az értelmük hozzá.

A míg a tőzsdetulajdonosok szokott napi munkájukat végzik, addig a pénzügyminiszteriumban tanácskoznak, oly újítások iránt, melyek ha meglesznek, mihez kétség nem fér, új élet, új erő fog lüktetni a dohányegyedárúság terén az érdekelték javára.

Vegyes hírek.

Czélszerű ajánlat. Tudvalevő, hogy az állampénztárnál a különféle aprópénz fajták csomagokban azaz tekeresekben kerül forgalomba, kivált kisebb összegek kifeizése alkalma. Bár a pénztárnokok bizalommal csak nagy hitelképes czégek iránt viseltetnek, a mennyiben a tekereseket azonnal nem bontják fel és vizsgálják meg, mégis nincsen kizárva a tévedés esheősége, mert még a legügyesebb pénztárnokot is megzavarhatja a sokféle fajta aprópénz. Nem csekély munka valamennyi fele tekereset, tartalom, érték és súly szerint feltülvizsgálni, minthogy pedig ezt meg kell tenni, jóval czélszerűbben történhetne ez meg, ha a különféle fényneveket különféle színű tekeresben helyeznék el. Így az átvevő rögtön tudná, hogy a sárgaszínű tekeresek 2 filléresek, a kékszínűek 10 filléresek, a vörös papírosban burkoltak pedig 1 koronás darabot tartalmaznak stb. Nezetünk szerint egyszerűnek tartanók, ha ezt a magyar kir. pénzügyminiszterium részéről elrendelnék. Mindenesetre eme módja a pénzkezelésnek a tévedések elkerülését ugyancsak elősegítheti.

A vám megemelése. Azon alkalom, hogy a pénzügyminiszter az egyptomi cigaretták után a vámot megemeli akarja és eme törvényjavaslatot az országgyűlés elé terjeszti, a legtöbb napilapot arra indította, hogy elizéni akardzó, de teljesen a tényállással tájékozottak tudatlan híreket, megjegyzéseket juttassanak a nyilvánosság elé. Nagy szerencsétlenség az sok igaz jó ügynek, hogy nálunk számos hivatásos hírlapíró van, kik mindenről inak, habár nem is értenek hozzá semmit sem, nem törődve avval, hogy a nyilvánosság imígyen befolyás alá kerül és ezáltal tényleg tévutra vezetetik is. Ugyanaz a hírlapíró, a ki dörgő hangon ellene szól annak, hogy külföldi szivar és cigaretta kerül hozzánk, ugyanaz a hírlapíró kifogást emel ama törvényjavaslat ellen, melynek jótékony befolyása felől az állam fénytért és az országot illetőleg még halvány sejtelmé sincsen. Már évek óta azon iparkodunk, hogy a pénzügyminiszteriumnak bizonyí-

téket szorgalmasan arról, miszerint az idegen cigarettanemnek behozatala csak káros hatásos val a mi viszonyainkra, mivel teljesen fölöslegesek, hiányt nem pótolnak, mert jóval jobb cigarettát gyártanak itt nálunk, mint amazok. Úgyes, élelmes külföldi czégek, kiknek ügynökei nálunk honosak, nem kímélnék pénzt hirdetésekre csak azért, hogy a dohánygyedárúságot mintegy arra kényszerítsék, hogy áruiikat forgalomba hozzák. Hogy ez a reklám elég jó, bizonyítja az a körülmény, miszerint sikerült nekik gyártmányait a magyar kir. dohányjövédékre rákényszeríteni. Nem elég ebből ennyi, hanem ama ügynökök elaraszlják egyiptomi gyártmányokkal a gazdagabb magányosokat, casinói clubhelyiségeinket, a hol ugyanígy direkt uton kerüb az árueladás alá, megkötik embe árut Kairóhól, de még egyéb más országokból. Hát már most nyugodtan nézze a magyar kir. dohányjövédék ezt a versenyt, türeje ezt anélkül, hogy tenne valamit? Engedje meg továbbra is anélkül, hogy csekedjek, miszerint ezt a kétes gyártmányt drágán elárúsítja? Nem, ez a jövőben lehetetlen, tarthatatlan.

Mint hogy a dohánygyedárúság nem egyéb, mint egy indirekt adó, a dohányos szenvedélyének megadóztatása, nagy igazságtalanság lenne, ha ezt csak a szegény hazafi silynén meg, a gazdag pedig, a ki ilyen igényéseket akar megengedni magának, a ki holmi reklámokra lép meg, nem. Nem, nem, ez a törvényjavaslat a mily böcs, oly igazságos.

Dohány- és szivarnaptár. Ebben az évben első ízben jelent meg a gothai „Mercur” kiadásában egy „Dohány- és szivarnaptár”, melynek célja mindazokat, kik a dohány és szivar körül foglalatoskodnak, a szükséges tudnivalóval ellátni és őket minden lehetővel felvilágosítani. A naptár és a napi előjegyzéshez szükséges lapokon kívül a valóban szépen kiállított könyv. Czikkeit tartalmaz a dohánytermelésről, a szivar- és cigarettának gyártásáról. Felvilágosítást ad, való- és vámuügyről, sőt az ezekről szóló törvényeket felsorolja. Bár olyan tartományokban, a hol dohánygyedárúság van, kevés érdekel bí egy ilyen fajta könyv, mégis akad a dohányszállító hivatalnok között, a kiket érdekelni fog a fentemlített leírások előlv. sása.

Egy jó minőségű cigarettapapírosnak nem szabad 6 százaléknál több hamut tartalmaznia. Nemrégiben kísérletezések voltak és kitűnt, hogy az ugynevezett „legfinomabb francia cigarettapapírosok” 11, sőt 12 százalék hamut tartalmaznak. A „Delice” 547/100 százalékat tartalmaz, miért is ez magában sokatmondó; és eléggé dicséri ennek a cigarettapapírosnak kiváló minőségét.

A pécsi új pénzügyigazgató s a baranyai jegyzők. Baranyavármegye jegyzői kara e héten tisztelt el az új pénzügyigazgatótál, Bajza István dr. kir. tanácsosnál. Az üdvözlő beszédre adott válasz, melyben a jegyzői kar nagy feladatairól emlékezett meg, mély hatást gyakorolt az egybegyűltkre.

Harcz a csempészekkel. Temesvári tudósítók jelenti: A szépfaludi országot az újarádi pénzügyőr két vigyázója, kiket Lázár Mózes fővigyázó vezetett, találkoztak három hirdett csempészzel, névszerint Kleipp Mátyás, Allmayer Ferencz és Vogel Gáspár szépfaludi lakosokkal, a kik éppen szüzdohánnyal megpakodva igyekeztek Arad felé. A pénzügyőrök megállították a csempészeket, de ezek, mielőtt még a finánczok fegyverhez nyulhattak volna, egy doronggal letűtötték a fővigyázót, a ki kettéhasadt koponyával terült el a földön. A csempészek aztán a másik két pénzügyőrt lefegyverezték s megkergették őket. Lázárt, később egy fuvaros szedte fel kocsijára s a temesvári kórházba hozta, aki alig marad meg életben. A csendőrség utasítást kapott a csempész utonálók elfogatására.

A MÁV. bevételai. A december hónapi bevételke ideiglenesen immár összeállítva néven, megállapítható az államvasutak egész múlt évi bevételaink az alakulása. E szerint a MÁV. összes szállítási bevételai az 1902. évnem 201,135,029 koronát tettek, ebből 50,437,690 korona esik a személy-, 150,697,339 korona pedig az áruforgalomra. E számok, miután a három hónap adatai még csak ideiglenesek, természetesen némi változást fognak szenvedni. Miután az előző 1901. év végleges szállítási

bevételai 196,700,507 koronát tettek ki (ebből 48,515,183 korona a személy- és 148,185,324 korona az áruforgalomból), már most — a végleges leszámolás előtt is — konstatalható, hogy az 1902. év szállítási bevételai jóval, legalább azonban 4,434,522 koronával nagyobbak, mint az előző évié, mely mintegy 5 százaléknyi többlettel — kerék összegeben — két millió korona a személy- és 24 millió korona az áruforgalomra esik.

Krajczáros újságok. A krajczáros lapok ellen egyes pontokon ismét mozgalom indul. Ez már nem az első mozgolódás: egy ízben a nagyobb napilapok kiadói szövetséget próbáltak létesíteni az apró versenytárgyak ellen, de a szövetségek kísérlete meghiúsult. Magunk sem irtuk alá az akkor körözött ívet, daczára annak, hogy este jelenven meg, nekünk a krajczáros újságok nagyobb mértékben versenytársaink, mint a reggeli lapoknak. Nem irtuk alá az ívet két okból: először azért, mert erkölcsstelen dolognak tartanók, épen a sajtóból indulva ki valamely mozgalom, mely a sajtószabadság korlátozására törekszik, másodsor pedig azért, mert elvégre a krajczáros lap is, még ha akár milyen silány volna is, hozzájárul a beltű terjesztéséhez és szolgálja a közfelvilágosítási ügyet. Hanem igaz, hogy a krajczáros lapok nagyon különböző színvonalokon állanak, van köztük jobb, de van köztük silány is; e tekintetben azonban egyáltalában nem különböznek a „nagy” lapoktól, a melyek közt akad olyan is, amely silány ság dolgában még a legsilányabb „apró” lapot is fölülmulja. Elvégre vannak a közönségnek olyan rétegei is, a melyek csakis az alacsonyabb színvonalon álló lapokat kedvelik és csakis azokat olvassák. E néprtegeket belül való ággal küldést, teljesítenek a krajczáros újságok, a mennyiben lassanként fogékonyabb teszik őket az írott betű s abban terjesztett felvilágosodás és műveltség befogadására.

Kevés a pénzügyőr. A fővárosban s általában a vidéken is igen kevés a pénzügyőr. A fővárosi kirendeltségeknél alig győzik a szolgálatot. A pénzügyőrséghez mindig lehet szolgálatra jelentkezni keddi napokon. A vámpalota első emeletének 26. számú helyiségében Szentpály Gyula pénzügyi felügyelőnél. A vigyázók megfelelés esetén 90 krajczár napi szoldot, napi 10 krajczár pótlékot, évi 100 korona rábaatalányt, 6 korona ágypótlékot s szabad lakást kapnak, ezeken kívül pedig a vizsgálatoknak eredményéből óthatodrészt jut nekik.

Bankóhamisítók Olaszországban. Rómából jelenti: Az olasz rendőrség nagyobbstű bankóhamisító-bandának jutott a nyomára. Huszkonarós osztrák-magyar bankót hamisítottak hónapok óta s közben huszonöt, ötven és százirásokat is. A banda úgy rendezkedett be, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország között járkező munkásoknak váltót pénzt. Végre elfogtak Udinében egy embert, a ki huszkonarós hamis bankjegyeket adott jó olasz bankóért a kívándorló munkásoknak. Az olasz rendőrség kiderítette, hogy a banda szájai elnyulnak Ankonáj és az umbriai tartományig. A vizsgálatot kiterjesztették Ankona vidékére, egészen Fabriánó városáig, Ozimóban pedig elfogtak egy selyemkereskedőt és egy szatócsot, a kinekél tíz csomagban vagy 100,000 korona értékű 20 koronás hamis bankjegyet találtak. Az olasz rendőrség azt hiszi, hogy még számos bűntárs van szabadon. A vizsgálatot különben az ankonai rendőrfőnök vezeti.

Az új koronajáradék. A magyar királyi pénzügyminiszter az 1902. évi V-ik törvényczikk 10-ik szakaszában foglalt rendelkezés alapján 62,100,000 korona névérték erejéig adómentes 5 százalékos magyar korona járadék-kötvényeket bocsát ki, melyek a keltezés, törvényidézés, aláírások, szelvényivek tartam, illetőleg a beváltó helyek száma tekintetében természet-szerűen jelentkező elérésektől eltérkintve, az 1902. évi XXI-ik törvényczikk alapján annak idején kibocsátóft, illetőleg az 1902. évi V-ik törvényczikk alapján a múlt évben forgalomba hozott ideiglenes elismervények helyébe kibocsátandó 4 százalékos magyar koronajáradék kötvényekkel mindenben azonosak lesznek. A kibocsátandó kötvények 1902. évi december hónap 1-ről lesznek keltezve és a hozzájuk

tartozó szelvényivek 20 félévre terjedő, minden év június és december hónap elsején lejáró szelvényeket és egy-egy szelvényutalványt fognak tartalmazni, a szelvények elseje 1903. évi június hónap elsején lesz esedékes. A tőzsdetanács ezenel közléstesi, hogy e kötvények a már forgalomban levő 4 százalékos magyar korona járadék-kötvényekkel egyenértékűek, minél fogva azok egymás helyett egyenlően szállthatók.

Az osztrák cukorankét. Bécsből jelenti: A cukorankét teljes tőésén több órán át tartó tárgyalás után befejezték a tanácskozást. A meggyezés szerint a keitős kontingentálásnak elve akként lenne megvalósítandó, hogy az adóztató jogot azoknak a cukorgyáraknak tartják fónn, a melyek 1898/99 — 1900/01. években a belföldi piacot konzumáruval ellátták, a kontingens nyerscukorér két pldig az összes repát vagy idegen melásszot feldolgozó gyáraknak utalnak oda. A kontingens felosztása az egyes konzum cukorgyáraknak abban az arányban történik, a mint annak idején azoknak maximális megadóztatása történt és a megfelelő nyers cukorérték felosztása elvben ugyanamaz évek nettótermelése alapján, de különös figyelembevételével a kisbábú szta nyers cukorgyáraknak (45,000 métermázsa nettótermelésen alu).

Szerkesztői üzenetek.

F. urnak, Z-ben. Még mindig várjuk a vélemény megküldését. Nem volna-e jobb, ha az ügyet a bíróságnak adnók át?

B. E. urnak, H-ban. Nincsen szükség a mentegetődzésre.

K. K. urnak, Sz-ben. Már számtalanszor megirtuk véleményünket a vasárnapi munkaszünet felől. Ha pár óra nyugalmat akar hertenként, úgy zárja az üzletet s ne tekintsen szomszédjára.

B. Sch. urnőnek, Budapestben. Ama hely, melyről ön említést tesz, nem rossz; a forgalmat illetőleg is jónak ígérkezik; valószínű is, hogy a fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság az engedélyt megadja reá. Mas elbírálás alá esik azonban ama kérdés, vajlon a fizetendő üzletbér arányban van-e az esetleg elérhető bevétellel, jövedelemmel. Részünkről nem hiszszük, mivel abban a kerületben drágák az üzlet-helyiségek.

H. Sz. kisasszonynak, Budapestben. Nem, bérbeadni egy dohánytőzsdét nincsen megengedve, azonban aziránt folyamodhatik, hogy helyettesít, a ki saját felelősségére az üzletet vezesse, engedélyezzenek meg.

A. F. urnak, A. L-ben. Mi önnek is és valamennyi hasonló nagy tőzsdetulajdonosnak is már egyszer minden tekintőria nélkül megkivánjuk mondani véleményünket. Önök valóban nem érdemlik meg, hogy éveken át, mint ahogy lapunk ezt megcselekszi, veszdünk az önök és a kis tőzsdetulajdonosok érdekében. Ha megteszszük ezt továbbra, ugy az csak a ma jórávaló kötelestegűdők elemek érdekében történik, kik nehez munkájuk után nem részesülnek ama jutalomban, mely őket megilletné. Hogy önnek eme szaklapunk nem tetszik, elhiszszük, de meg vagyunk róla győződve, hogy ha egy urosok lapját kezdeményeznének, ön minálunk legelső előfizetője volna. Valjon megfizeti-e a hátralékos 5 koronát, az nekünk mindegy, nem fogjuk beperelni érte.

M. Ny. urnak, Budán. Ön forgalma után 2/0-ot fizetett, mert dohánytőzsdéje még más üzlettel is összekötötésben van. Az átlagösszeg három éves forgalmának 8420 koronát tesz ki, miért is ön 160 korona bért fizet évente. Ez pedig nem sok.

J. M. kisasszonynak, Budapest. Nem foglalkozunk ugyan állások betöltésével, de azért, ha ön lapunk utján állást keres, szivesen közöljük azt díjtalanul.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT: Neues Leben. — Vermischtes.

Neues Leben.

Das abgelaufene Jahr hat es am deutlichsten bewiesen, dass auf dem Gebiete des Tabak-Monopoles eine Stagnation eingetreten ist, die ihre Konsequenzen in unerfreulicher Weise geltend macht. Man sucht nach Gründen und findet Manches, was logischerweise damit in Verbindung gebracht werden könnte, allein die Grundursache einer Minder- statt Mehreinnahme bleibt gleichwohl noch immer ein Räthsel.

Eigentlich müssen wir bekennen, dass massgebenden Ortes die Absicht vorliegt, für dieses Räthsel eine Lösung zu finden und dankbarst müssen wir eingestehen, dass man dermalen im kön. ung. Finanz-Ministerium nicht, wie dies in früheren Epochen der Fall war, diese Angelegenheit bürokratisch, sondern sehr richtig kommerziell behandelt. Man sucht nach Gründen des Stagnirens und scheint zu finden, dass die Überbleibsel althergebrachter, schwerfälliger Einrichtungen, dem Vertrieb der kön. ung. Tabakprodukte, schaden, wie man andererseits darauf Bedacht nimmt, den hindernden Schutt aus dem Wege zu räumen und durch Einführung moderner Einrichtungen neues Leben in das Tabak-Monopol zu bringen.

Wir, die wir Gelegenheit haben, die Vorgänge auf dem Gebiete des Tabak-Monopoles genau zu beobachten, sehen allenthalben das Bestreben, Neues, Praktisches und für den Betrieb Werthvolles zu schaffen. Und da richten wir in erster Reihe unsern Blick auf das Verschleisswesen, dem die grösste Wichtigkeit innewohnt und welches einer gründlichen Reform bedarf.

Was nun dieses anbelangt, beweisen es eine Menge kleinerer Neueinrichtungen, dass eine Reform beabsichtigt wird, wie auch andererseits, die in Vorbereitungsstadium sich befindlichen Neuerungen darauf hindeuten, dass die Wichtigkeit des Verschleisswesens im Finanz-Ministerium die gebührende und nothwendige Berücksichtigung in Zukunft finden wird.

In der That erblicken wir einen grossen Theil des Erfolges auf dem Gebiete des Tabak-Monopoles in dem Umstande, wonach ein geregelter, tüchtiger und willensstarker Verschleisserstand denselben besorgt. Nicht etwa, dass wir es für nothwendig hielten, dass akademisch geschulte Männer sich mit dem Verschleisse der Tabak-Produkte befassen sollen, allein es soll auch nicht ein solcher Verschleisserstand geben, der in irgend einer Branche abgewirthschaftet hat und den Grosstrafik-Betrieb als ein nebensächliches Geschäft betreibt, dessen Erträgniss, wie gering es auch immer sei, als eine gute Verzinsung des investirten Kapitals betrachtet wird. Solche Leute bringen natürlich ihrem Geschäfte

und dem Absatze des Artikels nur sehr geringes Interesse entgegen und ist der dadurch entstandene Schaden, welcher der Tabak-Regie erwächst, ein weit grösserer, als man allgemein bisher angenommen hatte. Ist es doch ein offenes Geheimniss, dass ein grosser Theil der Grosstrafikanten in der Provinz oftmals tagelang keine Waare verabfolgen kann, weil sie nicht vorhanden ist und weil den Eigenthümern dieser Grosstrafiken ohnehin nicht sehr viel an ihren Geschäften gelegen ist. Wir kennen zahlreiche Fälle, wo dies der Fall ist und wo die Kleintrafikanten, welche natürlich von den Konsumenten belästigt werden, die Grosstrafikanten bitten, damit man ihnen doch zumindest ein wenig Tabak oder Zigarren ausfolge. Manche Grosstrafikanten treiben es in solcher Weise derart arg, dass ihnen mit Entziehung der Lizenz gedroht wird, was diese sehr kalt lässt. Solchen Zuständen gegenüber kann es nur ein radikales Mittel geben und das besteht darin, erstens den Verschleisserstand von solchen Elementen zu säubern, und zweitens die bestehenden Grosstrafikanten in die Lage zu versetzen, dass sie sich strikte nach den Vorschriften zu halten haben, wobei jede Ausschreitung mit der sofortigen Entziehung der Lizenz geahndet wird.

Wie gesagt, ernalen liegen die Verhältnisse sehr im Argen und obgleich wir solche Vorkommnisse, wie die geschilderten, entschieden missbilligen, wundert uns gleichwohl nicht sehr darüber, nachdem endlich jeder Mensch für seine Arbeit einen entsprechenden Lohn beanspruchen kann. Nicht im Geringsten besser liegen die Verhältnisse beim Tabak-Klein-Verschleisse. Hier sind die mit Tabak-Klein-Verschleissern versehene Grosstrafikanten auf den Ertrag ihrer Kleintrafik angewiesen, nachdem die Kosten überall die Verkaufsprovision der Grosstrafik verschlingen. Aus dem Grunde erwächst den Kleintrafikanten eine Konkurrenz insoferne, als der Grosstrafikant riesige Anstrengungen machen muss, seinen Nutzen aus seiner Kleintrafik zu holen. Der unparteiische Richter in diesem Streitkampfe, denn ein solcher bildet er Tag für Tag, muss unbedingt beiden Parteien Recht geben. Dass ist nun aber bekanntlich eine Sache, welche streng genommen der Logik entbehrt. Die schlimmen Folgen bleiben natürlich auch hier nicht aus. Von den 5000 Kleintrafiken, welche diesen Namen unter den 43.000 verdienen, vermag kaum der zehnte Theil von seinem Geschäft zu leben. Denn überall muss er dafür büssen, weil der Grosstrafikant an dem Engros-Geschäfte nichts verdient, häufig sogar draufzahlt.

Das Alles weiss man im Finanz-Ministerium recht gut und wenn sich endlich dort der Wille kundgibt, diese, dem Tabak-Monopol schwer schädigende Mängel zu beseitigen und an ihre Stelle

praktische, sicher wirkende Reformen einzuführen, so kann dieses Bestreben nur freudigst begrüsst werden. Es ist eine schwere Kunst, Allen zu nützen und sich selber ebenfalls, doch sie ist gleichwohl durchzuführen. Die Leiter des Tabakwesens im k. u. Finanz-Ministerium sind auf dem besten Wege, die Pfade zu finden, welche zur Erreichung solcher hoher Ziele führen, weil sie in erster Reihe dasjenige dazu haben, was nothwendig ist: das Verständniss.

Während Gross- und Kleintrafikanten mit mehr oder weniger Eifer ihrer Alltagsbeschäftigung nachgehen, werden im Finanz-Ministerium über manche Dinge Verhandlungen gepflogen, die, wenn sie durchgeführt werden sollten, woran wir nicht zweifeln, dem Absatzgebiete der Tabak-Regie sehr förderlich und nutzbringend sein werden. Die Gründe hiefür haben wir erörtert. Neues Leben, neue Kraft! Nur solcher Art ist an ein Gedeihen zu denken.

Vermischtes.

Praktischer Vorschlag. Bekanntlich werden bei den Staatskassen die Münzsorten zumeist in Rollen abgeliefert, was namentlich bei Zahlung geringerer Beträge der Fall ist. Obgleich nun die Kassiere bloss accreditirten Firmen Vertrauen schenken und die Rollen augenblicklich nicht öffnen, kann es gleichwohl zu unliebsamen Irrthümern Veranlassung geben, nachdem die vielen Geldsorten selbst den geübtesten Kassier häufig ausser Fassung bringen. Es ist keine Kleinigkeit jede Rolle nach ihrem Inhalte, ihrem Werthe, ihrem Gewichte zu prüfen, was, trotzdem es geschehen muss, viel leichter gehandhabt werden könnte, als dies dermalen geschieht. Wir meinen nämlich, dass es praktisch wäre, wenn das k. u. Finanzministerium eine Verordnung erliesse, wonach jede Geldsorte in ein anderes färbiges Papier verpackt werden müsste. Wenn der Übernehmer der Geldrollen wüsste, dass die gelben Rollen 2 Heller, die blauen 10 Heller, die grünen 20 Heller, die rothen 1 Kronenstück u. s. w. enthalten, dann wäre die Übernahme des Geldes weit leichter und sicherer. Wir empfehlen diese leicht ausführbare und praktische Art der Geldverpackung behufs Vermeidung von Irrthümern.

Tabak- und Zigarren-Kalender. Im Verlage des „Merkur“ in Gotha erschien zu Neujahr zum ersten Male ein „Tabak- und Zigarren-Kalender“, welcher den Zweck hat, Tabak-Interessenten über alles Wissenswerthe aufzuklären. Nebst einem Kalendarium und Notizblättern für alle Tage des Jahres, enthält der sehr hübsch ausgestattete Band Artikel über Tabakbau, Tabak-, Zigarren- und Zigaretten-Fabrikation, Zoll- und Steuerwesen, einschlägige Gesetze etc. etc. Obgleich der Inhalt dieses Kalenders, für Länder, wo das Tabak-Monopol eingeführt ist, nur geringes Interesse hat, dürfte er gleichwohl Freunde finden, bei Tabak-Exporteuren, sowie bei Beamten des Monopols, denen die Einrichtungen der Fabriken, sowie die Gebühren, Zölle, Steuern etc. interessieren.

Ein gutes Zigaretten-Papier darf nicht mehr als 6% Asche liefern. Kürzlich wurde der Versuch gemacht und da zeigte es sich, dass viele der sogenannten „feinsten französischen Zigarettenpapiere“ 11- auch 12% Asche enthielten. Das „Delice“ enthielt 5⁷/₁₀₀%, das spricht für die ausserordentliche Güte dieses Papiere.

➔ Nagy- és kistőzsdék figyelmébe! ➔

POJATZI és TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufagyártmányaikat és pedig úgy **kénes-**, mint különben **szalon-gyufájokat.**

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millenium-gyufa,
Magyar korona-svédgyufa

Magyar honvéd-szobor-gyufa
Krokodil-gyufa és

Magyar imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arczépeivel díszítvők.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kaphatók.

Kérjük szives rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — Budapest és közvetlen környéke részére **V., Hajnal-utca 9. sz.** alatt van raktárunk.

Pojatzi Fl. és Társa cs. kir. szabadalmazott gyufanemű-gyára
DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!

Minden kis- és nagy-
tőzsdében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Ältestes
renomirtes Fabrikat
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

==== **Feltűnő ujdonság.** ====

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia

szivarkapapir és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.